

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2024-1108645	Datum opzoeking:	16/12/2024
Referentienummer:	Baardegemstraat 9-Opwijk	Zoekdata:	23752G0247/00E000
Perceel:	23752G0247/00E000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Opwijk afdeling OPWIJK 2 AFD, sectie G met perceelnummer 0247/00E000 [23752G0247/00E000]

Informatievraag: Beschermd onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is geen beschermd onroerend erfgoed

Legende

Cultuurhistorische landschappen	Monumenten
Archeologische sites	Overgangszones
Stads- en dorpsgezichten	

Informatievraag: Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in een vastgestelde inventaris

Legende

Landschapsatlas	Archeologische zones
Landschapelijk erfgoed	Bouwkundig erfgoed

Informatievraag: Erfgoedlandschap (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in het erfgoedlandschap

Legende

- Landschapelijk erfgoed

Informatievraag: Unesco werelderfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in de Unesco Werelderfgoedlijst

Legende

- Bufferzones
- Kernzones

Informatievraag: Gebieden geen archeologie (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend erfgoed is niet opgenomen in gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt

Legende

- Gewestelijk
- Gemeentelijk

Informatievraag: Erfgoed plannen (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen erfgoed plannen

Legende

- Beheersplannen
- Onroerenderfgoedrichtplannen

Informatievraag: Wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Kravaalbos en omgeving:** Landschappelijk (detail zie bijlage)

Legende

- Archeologische erfgoed elementen
- Archeologische erfgoed gehelen
- Bouwkundig erfgoed elementen
- Landschappelijk erfgoed elementen
- Landschappelijk erfgoed gehelen

Informatievraag: Archeologienota's (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen goedgekeurde archeologienota's

Legende

- Archeologienota's

Informatievraag: Eindverslag archeologie (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen eindverslagen van archeologisch onderzoek

Legende

 Eindverslag archeologie

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan een goed beschermen als het door de erfgoedwaarden van algemeen belang is. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Is het onroerend goed beschermd, dan gelden er verschillende specifieke juridische (per monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap) gevolgen om het behoud ervan te garanderen. Bovendien kan je beroep doen op verschillende vormen van financiële ondersteuning.

Er zijn vier mogelijke vormen van bescherming: een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd stads- of dorpsgezicht en een beschermde archeologische site. Binnen elk van deze statuten is het mogelijk om een overgangszone in te stellen. Zo'n zone ondersteunt de erfgoedwaarden van het beschermde goed.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met rechtsgevolgen. De rechtsgevolgen zijn minder uitgebreid dan bij een beschermd erfgoed. Bovendien gelden voor alle vastgesteld bouwkundig en landschappelijk erfgoed in Vlaanderen eenzelfde set rechtsgevolgen.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet bevoegdheid voor steden en gemeenten voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed. De Vlaamse overheid inventariseert het archeologisch erfgoed, varend erfgoed en de landschappelijke gehelen (Landschapsatlas).

Erfgoedlandschap

Anders dan bij een bescherming of vaststelling van een onroerend goed verloopt de procedure van een erfgoedlandschap via de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Als er voor een gebied een RUP wordt opgemaakt, kan de plannende overheid (gemeente, provincie of Vlaanderen) ervoor kiezen om hier ook een erfgoedlandschap in af te bakenen. Zo kunnen er stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld worden aan het erfgoedlandschap waarmee ingezet wordt op erfgoedzorg. Wordt je goed erfgoedlandschap, moet je rekening houden met zorgplicht.

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel zeven beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette, de volledige Brugse binnenstad, het Zoniënwoud, de Wortel-Kolonie en begraafplaatsen en herdenkingsites van WO I.

Gebieden geen archeologie

De kaart wordt sinds 2016 periodiek vastgesteld door het agentschap. Op die manier kunnen percelen of gebieden die beantwoorden aan de criteria voor opname op korte termijn op de kaart opgenomen worden. Dit geeft bouwheren, verkavelaars en ontwikkelaars met plannen voor dergelijke percelen de mogelijkheid om vrijgesteld te worden van een archeologisch vooronderzoek, zonder vertraging en bijkomende kosten.

Plannen

Een goedgekeurd beheersplan legt geen actieve verplichtingen op. Het is en blijft een geconcretiseerde beheersvisie voor een erfgoedplaats. Toch heeft het document in zekere mate een 'dwingend' kader waarbinnen je moet blijven: als je werken wil uitvoeren, moeten ze stroken met de beheersdoelstellingen uit het beheersplan. Zijn de beheersdoelstellingen niet meer passend, dan kan je een aanpassing van het beheersplan aanvragen of een nieuw beheersplan opmaken. De geldigheidsduur van een plan is 24 jaar. In bepaalde gevallen heb je een goedgekeurd beheersplan nodig om een erfgoedpremie aan te vragen.

Geïventariseerd wetenschappelijk onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed.

Geïventariseerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Archeologienota's en nota's

Een bouwheer is in bepaalde gevallen verplicht om een archeologienota toe te voegen aan een vergunningsaanvraag. Hij stelt daarvoor een erkend archeoloog aan om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren en een archeologienota op te stellen. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan je vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van: oppervlakte perceel en bodemingreep, ruimtelijke bestemming van perceel en of het terrein zich situeert in een beschermde archeologische site, in een vastgestelde archeologische zone of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Eindverslag archeologisch onderzoek

Bij bouw- of verkavelingsprojecten maakt een erkend archeoloog verschillende verslagen op om archeologisch erfgoed te documenteren. De bouwheer moet aangeven of er archeologisch erfgoed op het terrein wordt verwacht en hoe hiermee zal worden omgegaan. Een vooronderzoek resulteert in een archeologienota of een nota bij een uitgesteld vooronderzoek. Als uit het vooronderzoek blijkt dat een archeologische site verder onderzocht moet worden, volgt een opgraving, uitgevoerd door een erkend archeoloog. Binnen twee maanden na het veldwerk maakt de archeoloog een archeologierapport met voorlopige bevindingen, dat aantoont dat het werk op het terrein is voltooid en de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen. Het definitieve eindverslag, met alle onderzoeksresultaten, wordt binnen twee jaar na de opgraving bezorgd.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van het Agentschap Onroerend erfgoed via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: Baardegemstraat 9-Opwijk)

Wetenschappelijke inventaris

Kravaalbos en omgeving

Beknopte karakterisering

Typologies bronnen, steengroeven, kasseiwegen, loofbossen, gemengde bossen, graslanden, heiden, jachtbossen, beken, cuesta's

Datering middeleeuwen

Beschrijving

Het Kravaalbos en omgeving bestaat uit een grotendeels beboste zone gelegen in een overwegend open landbouwschap tussen de woonkernen van Meldert (ten westen), Baardegem (ten noordwesten), Mazenzele (ten noordoosten) en Asse-ter-Heide (een gehucht binnen de deelgemeente Asse ten zuiden). Dit bos is een relict van het vroegere Kolenwoud.

Fysische geografie

Topografie

Het Kravaalbos strekt zich uit over de noordelijke uitloper van de waterscheidingskam Dender/Benedenscheldebekken, gevormd door de circa 50 tot 70 meter hoge cuesta bestaande uit de klei van Asse en het daarboven liggend (gedeeltelijk kleilig pakket) afgezet tijdens het oligoceen (33,7 tot 23,8 miljoen jaar geleden). Deze heuvelachtige regio wordt gekenmerkt door soms vrij abrupte hoogteverschillen. Gelegen op de overgangszone van de zandleem- naar de leemstreek zijn de bosbodems binnen dit gebied toch hoofdzakelijk lemig. Plaatselijk dagzoomt in het westen van het gebied tertiaire klei of bevindt de kleilaag zich op geringe diepte. Tijdelijk opgehouden grondwatertafels en een reeks bronniveaus zijn daarvan het gevolg. De bodemgesteldheid, in combinatie met de steile hellingen, maakt de gronden weinig geschikt voor landbouw. Uit de bodemkaart blijkt eveneens dat het terrein op sommige plaatsen sterk vergraven is. Geomorfologisch en bodemkundig is vooral de westelijke helling van de cuesta belangwekkend: de Molenbeek, met haar bijbeken, schuurde verschillende asymmetrische valleien uit: de Leibeek, Graadbeek en Kuipersmeerbeek ontspringen in of nabij het Kravaalbos.

Vegetatie en fauna

Een relatief soortenarm eikenbos (*Quercus robur*) met lokaal veel berk (*Betula pendula*) neemt de grootste oppervlakte van dit gebied in, al dan niet met inplantingen van naaldhout of Amerikaanse eik (*Quercus rubra*) en vaak plaatselijk overwoekerd door Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina*). Adelaarsvaren domineert op de meeste plaatsen de kruidlaag. Daarnaast komen ook valse salie, dubbelloof, lelietje-van-dalen, dalkruid, pijpenstrootje en lokaal veel wilde hyacint voor. In het zuidwesten van het Kravaalbos, ter hoogte van de vroegere steengroeven, komt de grootste botanische variatie voor omwille van de aanwezigheid van kalk in de toplaag van de vergraven bodems. In vochtige delen van het bos, op bodems met dagzomende zure klei, worden verschillende soorten veenmossen aangetroffen (*Sphagnum auriculatum*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum palustre* en *Sphagnum subsecundum*). Heiderelicten en relictten van schrale graslanden met soorten zoals struikhei, tormentil, waterpostelein en pilzegge groeien in het bos en langs de bosrand, waar tertiaire zanden dagzomen. Aan wastine verwante vegetaties zijn aanwezig op verschillende plaatsen in en rond het bos. Wat betreft de

fauna zijn vooral de aanwezigheid (op het moment van de bescherming, 1980) van een vossenpopulatie, de levendbarende hagedis en de gevlekte landsalamander kenmerkend voor dit gebied. Verder komen nog verschillende roofvogels, zoals buizerd, torenvalk, sperwer en sporadisch ook boomvalk voor.

Cultuurhistorie

De boscomplexen Kravaalbos en Affligembos (in de fusiegemeente Aalst) waren eens delen van eenzelfde bosgebied, het zogenaamde 'Asscherholt', dat kan beschouwd worden als een uitloper van het Kolenwoud. De graaf van Leuven schonk delen van het Kravaalbos aan de abdi van Affligem, ongeveer 2 kilometer ten zuidwesten van het bos gelegen. Het grootste deel van het Kravaalbos maakte sinds de middeleeuwen deel uit van het domein van de benedictinessenabdi van Vorst, een stichting van de abdi van Affligem. Tijdens de middeleeuwen sloten braakliggende gronden aan bij het Kravaalbos, voornamelijk in de buurt van het gehucht Asse-ter-Heide. Deze maakten, net zoals het bos, deel uit van een groot jachtgebied in eigendom van de abdi en de Brabantse hertogen. De toponiemen 'Asse-ter-Heide', 'Heikouter' en 'Heivelt' rond het bos wijzen op de aanwezigheid van heidegronden in de omgeving van het bos.

De oppervlakte van het bos nam op het einde van de 15de eeuw sterk af. In het zuidwestelijk deel van het bos werd in het verleden sterk gegraven ten behoeve van het winnen van (kalk)zandsteen behorende tot de Formatie van Lede, door de abdi zelf geëxploiteerd. De abdi van Affligem bezat reeds in 1151 steengroeven te Meldert, onder meer in de omgeving van [Hof te Putte](#), nabij de grens Asse-Meldert. Uit het kaartenboek van 1727 van de hand van J. De Deken blijkt dat de meest recente ontginningen op de zuidwestelijke uitloper van het Kravaalbos uit de 18de eeuw dateren. Een deel daarvan wordt dan omschreven als 'bosschage', wat lijkt te wijzen op spontane bosvorming. Het toponiem 'Putberg', een grondophoging die het gevolg is van uitgraving, vormt eveneens een overblijfsel van de ontginningen.

Bij het begin van de 19de eeuw had het Kravaalbos een grotere oppervlakte dan vandaag. Van de 105 hectare die de abdi van Vorst er toen bezat bestond ruim één derde ervan uit wastines en moerassige gronden. De verbrokkelde voorstelling van het Kravaalbos op basis van een aantal oudere 18de-eeuwse prekadastrale kaarten wijkt af van de weergave op de kabinetskaart van de Ferraris (1770-1778), die het bos als een aaneengesloten geheel voorstelt. De begrenzing van het Kravaalbos op deze kabinetskaart komt in grote lijnen overeen met de huidige oppervlakte van het bos, op een paar meestal perifere ontginningen en privé-parkjes na: naar schatting is slechts tien tot vijftien procent van de bosoppervlakte verdwenen. De samenstelling van het bos (loofbos) wijzigde voornamelijk op het grondgebied van Mazenzele naar naaldbos.

Zeker tot het einde van het ancien régime was een befaamd bezembinderscentrum rond de heiden en bossen van Asse, in Meldert nabij het Kravaalbos, gesitueerd. Na de Franse Revolutie kwam het bos in privéhanden terecht. Het onderging intensieve, kort op elkaar volgende kappingen gedurende de Eerste en Tweede Wereldoorlog, maar werd zo goed als mogelijk in zijn vroegere vorm hersteld.

- Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant, Beschermingsdossier DB004550, Kravaalbos en omgeving (R. Deneef, 1980).
- Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant, Beschermingsdossier DB004550, Kravaalbos en omgeving, toelichtingsnota bij ruimtelijk uitvoeringsplan Landgoedpark Haelterman
- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.
- LINDEMANS P. 1957: Uit het vroegere volksleven: bezembinders, *Eigen Schoon en De Brabander* 40.
- TACK G., VAN DEN BREMPT P. & HERMY M. 1993: *Bossen van Vlaanderen*, Leuven.
- VAN DEN BREMPT P. 2004: Het Kravaalbos, een relict van het Kolenwoud, *Land in zicht* 73/2, 4-9.
- *Databank Landschapsatlas Vlaanderen* [CD-rom uitgegeven door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Monumenten en Landschappen], *Ankerplaats Kravaalbos A24004*, 2001.

Het overgrote deel van het Kravaalbos, op grondgebied van Aalst, Opwijk en Asse, maakte sinds de 14de eeuw deel uit van het domein van de benedictinessenabdi van Vorst, een stichting van de abdi van Affligem. De boscomplexen Kravaalbos en Affligembos waren eens delen van eenzelfde bosgebied, het zogenaamde 'Asscherholt', dat op zijn beurt kan beschouwd worden als een restant van het Kolenwoud.

Het Kravaalbos ligt langs een grote cuesta op een hoogte van 50 tot 70 meter boven de zeespiegel, in een golvend tot plaatselijk sterk heuvelachtig landschap. Het beslaat momenteel een oppervlakte van ruim 100 hectare binnen een relatief landelijk gebleven gebied tussen de dorpskernen Meldert, Baardegem, Mazenzele en Asse-ter-Heide. Zowat op de overgangszone van de zandleem- naar de leemstreek zijn de bosbodems er toch hoofdzakelijk lemig. Plaatselijk echter dagzoomt er tertiaire klei of bevindt de kleilaag zich op geringe diepte. Tijdelijk opgehouden grondwatertafels en een reeks bronniveaus zijn daarvan het gevolg. Elders dan weer komen al dan niet kalkrijke tertiaire zandlagen aan de oppervlakte. Vooral in het zuidwestelijk deel van het bos werd in het verleden sterk gegraven ten behoeve van de zandsteenexploitatie door de abdi van Affligem. Het Kravaalbos (bois d'Assche) ten tijde van Roucel lag er zeker niet uiterst florissant bij, als men het bekijkt vanuit bosbouwopzigt. Het was flink wat groter in oppervlakte dan het huidige en van de 105 hectare die de abdi van Vorst er toen bezat, kennen we enkele details uit archiefstukken: ruim een derde deel ervan bestond uit wastines en moerassige gronden. De voorstelling van het Kravaalbos aan de hand van archiefstukken wijkt dus in belangrijke mate af van het beeld dat de kabinetskaart van de Ferraris van dit bosgebied geeft. Op deze kaart wordt het als een aaneengesloten geheel voorgesteld. Het hoeft dus niet te verbazen dat de bosplanten die Roucel voor het Kravaalbos beschrijft weerom betrekking hebben op open bossituaties en bos-wastine-raakvlakken. In en rond het Kravaalbos waren (en zijn trouwens nog) aan wastine verwante vegetaties aanwezig. Hun oorsprong houdt verband met grondstoffenexploitatie, meer bepaald met winning van (kalk)zandsteen en zand. De abdi van Affligem bezat reeds in 1151 steengroeven te Meldert, onder meer in de omgeving van 'Hof te Putte', nabij de grens Asse-Meldert. Uit het kaartenboek van 1727 van de hand van J. De Deken blijkt dat de zuidwestelijke uitloper van het Kravaalbos, in eigendom van de

abdij van Affligem, sterk vergraven werd. Een deel daarvan wordt omschreven als 'bosschage', wat lijkt te wijzen op spontane bosvorming. Ook het toponiem Putberg, een grondophoging die het gevolg is van uitgraving, lijkt in dezelfde zin te wijzen. Uit de bodemkaart blijkt eveneens dat er sterk gegraven is. Door het uitzanden en de exploitatie van de kalkachtige Balegemse zandsteen en de vergravingen die hiermee gepaard gingen, is de samenstelling van de bovengrond er relatief wisselend en plaatselijk vrij kalkrijk. Nu nog vindt men vooral langs de bosrand naar Meldert toe, een sterk gevarieerde plantengroei.

De gemeente Meldert werd voor het eerst in 1168 vermeld. De abdij van Affligem speelde er een grote rol; patronaat van de kerk, bezit van de hoeven 'te Putte' en 'te Mutseereel', de steengroeven in de Putstraat, de Nedermolen met hoeve en de Vijvermolen. Het dorp bleef lange tijd geïsoleerd wegens de omringende bossen en moerassen waarvan nu nog het Kravaalbos, de omgeving van de Aalsterse dreef en de Faluintjes getuigen. De parochiekerk Sint-Walburga is op een lichte verhevenheid gelegen bij het kruispunt van de hoofdstraten van het dorp. Ze is omgeven door een bak- en zandstenen muur. De gotische pseudo- basiliek met transept is opgetrokken uit Meldertse zandsteen en heeft een leien dakbekleding. De kerk werd in 1180 voor de eerste maal opgetrokken in opdracht van de abdij van Affligem. In 1363 werd ze wederopgebouwd door de abt van Affligem bij de afsplitsing met Baarddegem als zelfstandige parochie. De toren werd in 1608 hersteld en nadien zijn er nog verdere aanpassingen en restauraties gevolgd in 1891 en 1969.

Omvat de aanduiding als

- **Putstraat (Aalst), Heuvelstraat (Asse)** Het Kravaalbos met omgeving werd beschermd als landschap bij ministerieel besluit van 24 mei 1977. Deze bescherming werd opgeheven bij koninklijk besluit van 13 oktober 1980.
- **Putstraat (Aalst), Heuvelstraat (Asse)** Het Kravaalbos met omgeving is beschermd als landschap.

Is deel van

- **Aalst (Oost-Vlaanderen)**
- **Asse (Asse)**
- **Opwijk (Vlaams-Brabant)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135121>